

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ORTADOĞU ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
ORTADOĞU SOSYOLOJİSİ VE ANTROPOLOJİSİ ANABİLİM DALI

**HALEP’TE TÜRKMEN YERLEŞİMLERİ: TARİHİ,
GELENEKLERİ VE
GÜNLÜK YAŞAMLARI**

Yüksek Lisans Tezi

SERAP ALTUN
Danışman: YARD. DOÇ. DR. ŞEBNEM GÜLFİDAN

İstanbul, 2010

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
FOTOĞRAFLAR	Hata! Yer işareti tanımlanmamış. ix
HARİTALAR	x
KISALTMALAR	xHata! Yer işareti tanımlanmamış.i
GİRİŞ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.1
1. BÖLÜM: TÜRKLERİN TARİHİ	8
1. Türklerin Tarihsel Kökeni	8
1.1. Türk Kavramı ve Siyasal Evrimi	9
1.2. Türkmen Kavramlaştırması Üzerine	10
2. Türklerin Dahil Olduğu Devletler ve Yapıları	13
2.1. Emeviler	13
2.1.1. Mali Reformlar	14
2.2. Abbasiler	16
2.2.1. Abbasi Ordusunda Türklerin Etkinliği ve Uzak Eyaletler	19
2.2.2. Abbasilerin Yıkılışı ve Yeni Hanedanlıklar	20
2.3. Fatımiler	21
2.4. Büveyhoğulları	21
3. Türklerin Müslüman olması	22
3.1. Bir Vergilendirme ve Yönetim Sistemi Olarak İkta	24
3.1.1. Selçuklularda İkta Sisteminin Uygulanışı	25
4. Türk İslam Devletleri	27
4.1. Mısır'da Tolunoğulları	27
4.2. Karahanlılar	28
4.3. Afganistan'da Gazneliler	29
4.4. Harezmsahlar	30
4.5. Memluklar	31
4.6. Selçuklular	33
4.6.1. Göçebe Toplum Ekonomisi	35
4.7. Anadolu Selçuklu Devleti	36
4.7.1. Babailer İsyanı	37
4.7.2. Türkmenlerin Babailer İsyanı'ndaki Rolü	41
4.7.3. İsyanın Talepleri ve Katılımcıları	43
2. BÖLÜM: OSMANLI İMPARATORLUĞU VE KONAR-GÖÇER AŞİRETLERİN İSKÂNI	46
2.1. Osmanlı İmparatorluğu	46
2.1.2. Anadolu Beylikleri	46
2.1.3. Osmanlı Beyliği	47

2.1.4. Osmanlı Devleti'nin Kurucu Unsurları	48
2.1.4.1. Gaziler	48
2.1.4.2. Ahilik	49
2.1.5. Osmanlı Toprak Yönetimi	50
2.2. XV. XVI. ve XVII. Yüzyılda Anadolu	52
2.2.1. Akkoyunlular	53
2.2.1.1. Osmanlı Akkoyunlu İlişkileri	55
2.2.2. Safevi Devleti'nin Kuruluşu ve Kızılbaş Türkmenler	57
2.2.2.1. Safevi Devleti'nin Kuruluşuna Katılan Türkmenler	60
2.3. Osmanlı İmparatorluğu'nda Aşiretlerin İskânı	61
2.3.1. Osmanlı'da Türkmen Aşiretleri	62
2.3.1.1. Aşiretlerin İdari ve Hukuki Yapısı	62
2.3.1.2. Türkmenlerin İktisadi Faaliyetleri	64
2.3.1.3. Konar-Göçerlerin Tabi Oldukları Vergiler	64
2.3.1.4. Beğdili Türkmenleri	65
2.3.2. 1691-1696 Yıllarında Halep ve Rakka Bölgesinde İskan	67
3. BÖLÜM: HALEP TÜRKMENLERİ SAHA ARAŞTIRMASI	70
3.1. Saha Çalışmasının Kapsamı	70
3.2. Kuzey Suriye'de Türkmen Yerleşimleri: Halep	70
3.2.1. Halep'te Türkmen Yerleşimleri	72
3.2.1.1. Halep'in Merkezi: Höllük Mahallesi	75
3.2.1.1.1. Türkmenlerin Anlatımlarında Höllük Mahallesi'ne Göçün Nedenleri	77
3.2.1.1.1.2. Yeni İş Alanları Arayışı	77
3.2.1.1.1.3. Eğitim	80
3.2.1.1.2. Höllük Mahallesinde Günlük Yaşam	82
3.2.1.1.2.1. Ev Hayatı	82
3.2.1.1.2.2. Sosyal ve Kültürel Hayat	83
3.2.1.1.3. Ekonomik Faaliyetler	86
3.2.1.1.3.1. Baba Mesleği Kunduracılık	88
3.2.1.1.3.2. Tarım	92
3.2.1.2. Havahöyük Köyü	93
3.2.1.3. Bozhöyük Köyü	96
3.2.2. Sınır Köylerinde Sosyal ve Kültürel Hayat	99
3.2.2.1. Türkmen Kadınlarının Yaşamı	100
3.2.2.2. Köy Hayatı	103
3.2.2.2.1. Evler	103
3.2.2.2.2. Köy Odası (Odalık)	109
3.2.2.3. Ekonomik Faaliyetler	112
3.2.2.3.1. Tarım	113
3.2.2.3.2. Hayvancılık	114
3.2.2.3.3. Suriye Hükümetinin Tarım Uygulamaları	115
3.2.3. Suriye Türkmenleri: Tarihi ve Dini Kökenler	116
3.2.3.1. Feriz Bey'in İran'a Gidişi ve Bölge Türkmenlerinin Alevi Kökenleri	119

3.2.3.2. Göğüste Büyüyen Ağaç: Türkmenlikten Osmanlıya	121
3.2.3.3. Türkülerde Şiirlerde Sürgün (İskân Türküleri)	124
3.2.4. Türkmenlerin Anlatımlarında Gelenek ve Ritüeller	126
3.2.4.1. Doğum	126
3.2.4.1.1. Al Karısı: Al basması	127
3.2.4.2. Düğün	129
3.2.4.2.1. Kına Türküleri	131
3.2.4.3. Cenaze	136
3.2.4.4. Çocukluk Oyunları	137
3.2.4.5. Dövmecilik	137
SONUÇ	140
KAYNAKÇA	141